

מתניתין

חטאת העוף היתה נעשית הזאתה ומיצוי דמה על קרן דרומית מערבית של המזבח. ובכל מקום במזבח שהיו מולקים אותה היתה כשירה.

מקום מליקתה במזבח הוא בין למעלה מחוט הסיקרא ובין מתחתיו, אלא שבהזאת דמה של חטאת העוף נאמר שזה היה מקומה מחוט הסיקרא ולמטה וזה מעכב!

ושלשה דברים היתה אותה קרן דרומית מערבית משמשת מלמטה מחוט הסיקרא, ושלשה דברים היתה משמשת קרן זו מלמעלה מחוט הסיקרא, ושלשה דברים היו נעשין בה מלמעלה מחוט הסיקרא.

ואלו הן השלשה שנעשו למטה מחוט הסיקרא:

א. חטאת העוף, שהיה דם חטאת העוף מוזה על הקרן הדרומית מערבית למטה מחוט הסיקרא.

ב. והגשות⁽⁷⁵⁾ של המנחות, שלפני הקמיצה היו מגישים את המנחה לאותה קרן למטה מחוט הסיקרא.

ג. ושירי הדם של חטאת בהמה הנעשית בחוץ לאחר שניתן מהדם על ארבע הקרנות נשפכים על יסוד קרן זו למטה.

ואלו הן שלשה דברים שהיתה משמשת הקרן הזו מחוט הסיקרא ומלמעלה:

ייסוד". והוכיחו כדבריו מסוגיא מפורשת במנחות שהגשת מנחה צריכה להיות כנגד הייסוד.

ובשיטה מקובצת הקשה על רבינו חיים למה צריך פסוק מיוחד שתהיה הגשה כנגד הייסוד. הלא כבר למדים מפסוק אחר שההגשה היא בקרן דרומית מערבית. והיא יש לה ייסוד.

ותירוץ השטמ"ק שהלא היה אפשר לומר שתהיה ההגשה כשרה בקרן דרומית מערבית למעלה. ובאה הדרשה שצריך ייסוד ללמדנו שתהא ההגשה למטה.

וביאר הדברים על פי מה שביאר הגרי"ז ודייק זאת מהרמב"ם, שחציו התחתון של המזבח שייך ומתייחס לייסוד [מה שאין כן חציו העליון, שאינו מתייחס לייסוד אלא לקרנות המזבח] וזוהי כוונת השטמ"ק שכיון שצריך הגשה לייסוד, צריכה ההגשה להיות בחציו המזבח התחתון דווקא. שהוא המתייחס לייסוד.

למדנו בגמרא שאכילת הקרבנות קרוי צרכי העבד ואינו אוכל במקום רבו.

עוד כתב שם הרמב"ן שעיקר הפסוק "בקדש הקדשים תאכלנו" בא לומר שאם הקיפו נכרים את ההיכל שאוכלין בקדש הקדשים, ומכל שכן שאפשר לאכלן בהיכל, עכ"ד, ומה שמותר ליכנס ולאכול בקדש הקדשים, אולי משום שאינו יכול לאכול במקום אחר אינו חשוב ביאה ריקנית.

והרדב"ז [מעשה הקרבנות יא ז] כתב שקדשים קלים אינם נאכלים כלל בהיכל, משום שהפסוק "בקדש הקדשים תאכלנו" הלא נאמר בקדשי קדשים, וכ"כ האור שמח שם.

75. הלימוד בגמרא על הגשת מנחה מלמד רק שצריך להגיש אל קרן דרומית מערבית, אך דין הגשה למטה מחוט הסיקרא לא נזכר כלל. ומניין למדים שהגשת מנחה נעשית למטה? התוס' להלן הביאו דברי רבינו חיים הגורס בגמרא "מה חטאת טעונה ייסוד אף הגשת מנחה טעונה